

Τώρα είναι η ώρα να διασφαλίσουμε ότι η τεχνητή νοημοσύνη εξυπηρετεί τους Ευρωπαίους

Η τεχνητή νοημοσύνη (TN) επηρεάζει τη ζωή εκατομμυρίων Ευρωπαίων σε διάφορους τομείς, από την παρακολούθηση της εξάπλωσης της νόσου COVID-19 έως τη λήψη αποφάσεων σχετικά με το ποιος θα λάβει κοινωνικές παροχές. Η αυτοματοποίηση μπορεί να βελτιώσει τη λήψη αποφάσεων. Μπορεί όμως να οδηγήσει σε σφάλματα, διακρίσεις και είναι δύσκολο να τεθεί υπό αμφισβήτηση. Μια νέα έκθεση του Οργανισμού Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της ΕΕ (FRA) αποκαλύπτει ότι υπάρχει σύγχυση σχετικά με τις επιπτώσεις της TN στα ανθρώπινα δικαιώματα. Αυτό ισχύει ακόμη και για τους οργανισμούς που την χρησιμοποιούν ήδη. Ο FRA καλεί τους αρμόδιους χάραξης πολιτικής να παρέχουν περαιτέρω καθοδήγηση σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο εφαρμόζονται οι ισχύοντες κανόνες τεχνητής νοημοσύνης καθώς και να διασφαλίσουν ότι κάθε μελλοντικός νόμος για την TN θα προστατεύει τα θεμελιώδη δικαιώματα.

«Η τεχνητή νοημοσύνη δεν είναι αλάθητη, δημιουργείται από ανθρώπους — και οι άνθρωποι μπορούν να κάνουν λάθη. Για αυτό πρέπει οι πολίτες να γνωρίζουν πότε χρησιμοποιείται, πώς λειτουργεί και πώς να προσφύγουν κατά των αυτοματοποιημένων αποφάσεων. Η ΕΕ πρέπει να διευκρινίσει με ποιον τρόπο θα εφαρμόζονται οι ισχύοντες κανόνες στην τεχνητή νοημοσύνη. Επίσης, οι οργανισμοί πρέπει να αξιολογήσουν τον τρόπο με τον οποίο οι τεχνολογίες τους μπορούν να επηρεάσουν τα δικαιώματα των ανθρώπων τόσο κατά την ανάπτυξη όσο και τη χρήση της TN» δηλώνει ο διευθυντής του FRA [Michael O'Flaherty](#). «Έχουμε την ευκαιρία να δημιουργήσουμε τεχνητή νοημοσύνη, η οποία όχι μόνο θα σέβεται τα θεμελιώδη δικαιώματα του ανθρώπου αλλά και θα τα προστατεύει και θα τα προάγει.»

Η έκθεση του FRA ['Getting the future right – Artificial intelligence and fundamental rights'](#) (Ορθή προσέγγιση για το μέλλον - Τεχνητή νοημοσύνη και θεμελιώδη δικαιώματα) εντοπίζει τις παγίδες στη χρήση της τεχνητής νοημοσύνης, για παράδειγμα στην προληπτική αστυνόμευση, τις ιατρικές διαγνώσεις, τις κοινωνικές υπηρεσίες και τη στοχευμένη διαφήμιση. Καλεί την ΕΕ και τις χώρες της ΕΕ:

- **να διασφαλίσουν ότι η τεχνητή νοημοσύνη σέβεται ΌΛΑ τα θεμελιώδη δικαιώματα** - Η τεχνητή νοημοσύνη ενδέχεται να επηρεάσει πολλά δικαιώματα — όχι μόνο τα δικαιώματα που αφορούν την προστασία των προσωπικών δεδομένων ή της ιδιωτικής ζωής. Ενδέχεται επίσης να εισάγει διακρίσεις ή να υπονομεύσει τη δικαιοσύνη. Κάθε μελλοντική νομοθεσία για την TN πρέπει να λαμβάνει υπόψη τον κίνδυνο αυτό και να προβλέπει αποτελεσματικές διασφαλίσεις.
- **να εγγυηθούν ότι οι πολίτες μπορούν να προσβάλλουν τις αποφάσεις που λαμβάνονται από την τεχνητή νοημοσύνη** — οι πολίτες πρέπει να γνωρίζουν πότε χρησιμοποιείται η TN και πώς χρησιμοποιείται, καθώς και πώς και πού μπορούν να υποβάλουν καταγγελία. Οι οργανισμοί που χρησιμοποιούν TN πρέπει να είναι σε θέση να εξηγούν με ποιον τρόπο τα συστήματά τους λαμβάνουν αποφάσεις.
- **να αξιολογούν την TN πριν και κατά τη διάρκεια της χρήσης της για τη μείωση των αρνητικών επιπτώσεων** — οι ιδιωτικοί και δημόσιοι οργανισμοί θα πρέπει να αξιολογούν πώς η TN θα μπορούσε να παραβιάσει τα θεμελιώδη δικαιώματα.

- **να παρέχουν περισσότερη καθοδήγηση σχετικά με τους κανόνες προστασίας δεδομένων** - Η ΕΕ θα πρέπει να διευκρινίσει περαιτέρω τον τρόπο με τον οποίο οι κανόνες προστασίας δεδομένων εφαρμόζονται στην τεχνητή νοημοσύνη. Απαιτείται επίσης μεγαλύτερη σαφήνεια σχετικά με τις επιπτώσεις της αυτοματοποιημένης λήψης αποφάσεων και το δικαίωμα επανεξέτασης από άνθρωπο σε περίπτωση χρήσης ΤΝ.
- **να εξετάζουν κατά πόσον η ΤΝ εισάγει διακρίσεις** — το επίπεδο ενημέρωσης σχετικά με τις δυνατότητες της ΤΝ να εισάγει διακρίσεις και τις συναφείς επιπτώσεις της είναι σχετικά χαμηλό. Πρέπει επομένως να αυξηθεί η χρηματοδότηση της έρευνας σχετικά με τις διακρίσεις που θα μπορούσε να εισάγει η τεχνητή νοημοσύνη, προκειμένου να μπορέσει η Ευρώπη να αποτρέψει ένα τέτοιο ενδεχόμενο.
- **να δημιουργήσουν ένα αποτελεσματικό σύστημα εποπτείας** — η ΕΕ θα πρέπει να επενδύσει σε ένα περισσότερο «συντονισμένο» σύστημα που θα καθιστά τις επιχειρήσεις και τις δημόσιες διοικήσεις υπόλογες για τη χρήση της τεχνητής νοημοσύνης. Οι αρχές πρέπει να διασφαλίζουν ότι τα εποπτικά όργανα διαθέτουν επαρκείς πόρους και δεξιότητες για την εκτέλεση των καθηκόντων τους.

Η έκθεση εκπονήθηκε στο πλαίσιο του [έργου του FRA για την τεχνητή νοημοσύνη και τα μαζικά δεδομένα](#). Βασίζεται σε περισσότερες από 100 συνεντεύξεις με δημόσιους και ιδιωτικούς οργανισμούς που χρησιμοποιούν ήδη την τεχνητή νοημοσύνη. Περιλαμβάνονται παρατηρήσεις από εμπειρογνώμονες που συμμετέχουν στην παρακολούθηση ενδεχόμενων παραβιάσεων των θεμελιωδών δικαιωμάτων. Η ανάλυση βασίζεται σε πραγματικές χρήσεις της τεχνητής νοημοσύνης από την Εσθονία, τη Φινλανδία, τη Γαλλία, τις Κάτω Χώρες και την Ισπανία.

Στις 14 Δεκεμβρίου, ο FRA και η γερμανική Προεδρία του Συμβουλίου της ΕΕ διοργανώνουν διάσκεψη με θέμα «[Doing AI the European way: Protecting fundamental rights in an era of artificial intelligence](#)» (Η ευρωπαϊκή προσέγγιση για την τεχνητή νοημοσύνη: Προστασία των θεμελιωδών δικαιωμάτων στην εποχή της τεχνητής νοημοσύνης).

Για περισσότερες πληροφορίες επικοινωνήστε μαζί μας στη διεύθυνση:
media@fra.europa.eu / Τηλ.: +43 1 580 30 653